

OGRES NOVADA PAŠVALDĪBA
ĶEIPENES PAMATSKOLA

Reģ.Nr.50900025361, Ziedu iela 3, Ķeipene, Ķeipenes pag., Ogres nov., LV-5062
tālrunis/fakss 65033695, e-pasts: keipenessk@ogresnovads.lv, www.ogresnovads.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Ogres novada Ķeipenes pagastā

2023.gada 20.decembrī

Kārtība par direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2. punktu un
Ministru kabineta Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumiem Nr. 474
" Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība
izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos."*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1 Kārtības par Ķeipenes pamatskolas (turpmāk – izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība) mērķis ir veicināt savstarpējo sapratni un iecietību skolas vidē un kolektīvā, lai sekmētu pozitīvas attiecības un mazinātu vardarbību skolā.
- 1.2.Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un izglītojamā likumisko pārstāvi (turpmāk – vecāks) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtība paredz operatīvu rīcību, iesaistot izglītojamās, viņu vecākus, pedagogus, skolas darbiniekus un skolas atbalsta personālu, vardarbības mazināšanā un novēršanā, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi.
- 1.3.Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas metodiskos ieteikumus, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
- 1.4.Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanā tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, ir konfidenciāla un nav izpaužama. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora.
- 1.5.Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem cilvēkiem.

- 1.6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
- 1.7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. Konflikti starp izglītojamajiem

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 2.1.1. pedagogs vai klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes direktoram par konstatēto konflikta situāciju. Direktors vai viņa pilnvarota persona ziņo izglītojamā vecākiem. Nepieciešamības gadījumā tiek uzrakstīts paskaidrojums par notikušo;
 - 2.1.2. klases audzinātājs veic ierakstu e-klases žurnālā par notikušo konfliktu;
 - 2.1.3. ja konflikta situāciju neizdodas atrisināt, tad direktors, direktora vietniece un klases audzinātājs tālāk lemj par psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;
 - 2.1.4. izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt;
- 2.2. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk izglītojamā uzvedība apdraud savu un pārējo izglītojamo drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes direktoram, saskaņojot savu lēmumu ar izglītības iestādes dibinātāju, ir tiesības atskaitīt izglītojamo no izglītības iestādes. Šāda lēmuma gadījumā izglītojamam tiek nodrošināta iespēja turpināt izglītību citā izglītības iestādē.

3. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

- 3.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus, un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:
 - 3.1.2. izglītojamā vecāki mutiski informē vai iesniedz rakstisku iesniegumu par notikušo izglītības iestādes direktoram detalizētai izvērtēšanai;
 - 3.1.3. izglītības iestādes direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
 - 3.1.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, sociālā dienesta vai bāriņtiesas;
 - 3.1.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme, rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
 - 3.1.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.
- 3.2. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

- 3.2.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu. Pedagogs vai cits izglītības iestādes darbinieks, kurš ir cietis konfliktā var prasīt no izglītojamā paskaidrojumu, kurā pievieno savus komentārus;
- 3.2.2. izglītības iestādes direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas pēc nepieciešamības;
- 3.2.3. izglītības iestādes direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina klases audzinātāju, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

4. Direktora un pedagogu rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību

4.1. Ja izglītojamais izglītības iestādē apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:

- 4.1.1. pedagogs informē izglītības iestādes direktoru par izglītojamā uzvedību;
- 4.1.2. izglītojamam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, mācības tiek nodrošinātas citā telpā klases audzinātāja, psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē.
- 4.1.3. direktors mutiski vai rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) informē izglītojamā vecākus par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi;
- 4.1.4. direktors rīkojumā nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai;
- 4.1.5. direktoram ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā un mācībās.

4.2. Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarbīties ar izglītības iestādi, bet situācijas risināšanā vēlas iesaistīt citus speciālistus, direktors šo informāciju nosūta attiecīgajai pašvaldībai, iesaistot pašvaldības izglītības speciālistu vai pārstāvjus no attiecīgās pašvaldības izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas un citus speciālistus.

4.3. Tomēr, ja situācija **apdraud cita cilvēka dzīvību**, ja cietušajam skolēnam ir smaga trauma, uzreiz zvana uz **112** un izsauc policiju un, ja nepieciešams, neatliekamo medicīnisko palīdzību, vienlaicīgi ziņojot skolas direktoram un skolēna vecākiem.

4.4. Ja tiek saņemta informācija, kas liecina par iespējamu fizisku vai emocionālu vardarbību vai citu pret izglītojamo vērstu administratīvo pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu:

- 4.4.1. informācija ir nekavējoši, ne vēlāk kā tajā pašā dienā jāpārbauda;
- 4.4.2. ja pārbaudot minēto informāciju, rodas pamatotas aizdomas par iespējamu notikušu fizisku vai emocionālu vardarbību vai citu pret izglītojamo vērstu administratīvo pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu, par to nekavējoši jāziņo policijai un/vai citai kompetentai iestādei (no sākuma mutiski, tad rakstiski), lai minētās institūcijas varētu veikt nepieciešamos pasākumus un darbības savas kompetences ietvaros, lai prioritāri nodrošinātu izglītojamā turpmāku atrašanos drošā vidē un nepieciešamības gadījumā izolētu iespējamo varmāku. Vienlaikus persona, kura ir paziņojusi policijai un/vai citai kompetentai iestādei par iespējamu fizisku vai emocionālu vardarbību vai citu pret izglītojamo vērstu administratīvo pārkāpumu vai noziedzīgu nodarījumu, nekavējoties par notikušo informē izglītības iestādes direktoru vai tā pienākuma izpildītāju.

5. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

5.1. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:

- 5.1.1. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu skolas kavējumu cēloni;
- 5.1.2. kad izglītojamais ierodas skolā, klases audzinātājs uzklausa izglītojamā viedokli par situāciju;
- 5.1.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem skolas pedagogiem veic izglītojamā novērošanu klasē;
- 5.1.4. situācijas, par kurām klases audzinātājam nekavējoties ziņo izglītības iestādes direktoram:
 - 5.1.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības
 - 5.1.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās
 - 5.1.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamā uzvedība izmainījies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms)
 - 5.1.4.4. klases audzinātājs pamanījis, ka izglītojamajam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.

5.2. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (nodrošinot rakstiskās informācijas pierādošu izdruku), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē izglītības iestādes direktoru.

5.3. Izglītības iestādes direktors kopā ar klases audzinātāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus, izmantojot gan izglītojamo rakstveida paskaidrojumus, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.

5.4. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

- 5.4.1. problēmām izglītības iestādē;
- 5.4.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);
- 5.4.3. problēmām ģimenē.

5.5. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes direktoram, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

5.6. Ja ir pamatotas aizdomas par bērna, kurš bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, tiesību pārkāpumu un to nav izdevies novērst pašvaldības kompetentajām iestādēm, *izglītības iestāde* par to informē Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju.

5.7. Katras klases audzinātājs ir atbildīgs par vecāku iepazīstināšanu ar šo kārtību.

6. Grozījumu veikšanas kārtība

- 6.1. Grozījumi kārtības noteikumos tiek veikti saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos, uz kuriem šie noteikumi balstās.
- 6.2. Grozījumus kārtības noteikumos veic skolas direktors, skatot tos pedagoģiskajā padomē.
- 6.3. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos, atzīt par spēku zaudējušu 2014.gada 28.martā Nr.7 Ķeipenes pamatskolas rīcības plānu "Rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu

personu drošību, veselību, dzīvību, vai notiek ārkārtas situācija skolā vai skolas teritorijā”.

- 6.4. Apstiprināts Ķeipenes pedagogiskās padomes sēdē 2023.gada 20.decembrī, protokola nr.3.

Direktore

Agnese Lapse

*Upeniece 65033695
keipenessk@ogresnovads.lv*

Ķeipenes pamatskolas
..... klases izglītojamā
.....
(vārds un uzvārds)

PASKAIDROJUMS

NOTIKUŠĀ APRAKSTS: _____

KĀ RĪKOŠOS TURPMĀK: _____

(datums, izglītojamā paraksts un tā atšifrējums)

PEDAGOGS UN/VAI ADMINISTRĀCIJA PAR NOTIKUŠO: _____

(datums, pedagoga paraksts un tā atšifrējums)

IZGLĪTOJAMĀ LIKUMISKAIS PĀRSTĀVIS (VECĀKS): _____

Oriģināla kopiju esmu saņēmis!

(datums, vecāka paraksts un tā atšifrējums)

Darbības pozitīvas vides un veselīga mikroklimata veidošanai skolā:

- Aktivitātēs starpbrīžos un pēc stundām ievērot drošības un piesardzības pasākumus:
 - atpūtas telpā, bibliotēkā, 2.stāva lasīšanas stūrītī;
 - sporta zāles izmantošana pieaugošā cilvēka uzraudzībā;
 - āra pastaigas pagarinātās grupa laikā – skolotāja uzraudzībā.
- izglītojamo uzraudzība starpbrīžu laikā (pēc skolā esošā dežūrgrafika);
- veicināt izpratni par cilvēciskajām pamatvērtībām un nostiprināt tās skolas ikdienas darbībā, ievērot pozitīvu disciplinēšanas metožu ieviešanu klašu un pirmsskolas grupu darbā;
- diskusijas un pasākumi par vērtību sistēmu, attieksmi pret līdzcilvēkiem, savu darbību un tās sekām;
- nepieļaut pazemojošus komentārus, smieklus, replikas stundu un starpbrīžu laikā gan no izglītojamā, gan no skolas personāla puses;
- ikgadējās vispārējās aptaujās iekļaut jautājumus, kas palīdzētu saprast, kas palīdzētu mērīt vardarbības izplatību skolā;
- jaunpienācēju adaptācija un/vai integrācija klasē un kopējā skolas kolektīvā;
- stingri un konsekventi reaģēt uz graužoša un antisociāla uzvedību, tikko tā parādās;
- nebaidīties atlikt vai mainīt mācību plānus un nodarbības jebkādas vardarbības gadījumā;
- veicināt savstarpēju sapratni un iecietību skolas vidē un klases kolektīvā, nepieciešamības gadījumā mainīt sociālās un kultūras normas, ja tās attaisno un pieļauj jebkāda veida vardarbību vai nevienlīdzīgas attiecības;
- katram pašam rādīt piemēru ar savu uzvedību;
- iesaistīt vecākus vardarbības novēršanas aktivitātēs, iekļaujot vecāku sapulcēs un semināros tēmas, kas palīdzētu vecākiem veidot pozitīvas, emocionāli tuvas attiecības ar bērniem dažādos vecuma posmos, kas ir būtiski, lai vardarbība varētu tikt atklāta un novērsta.

Rīcības plāns fiziskas vai emocionālas vardarbības gadījumā.

